

Rued Langgaard

FRA DYBET

OUT OF THE DEPTHS

Tekst fra Requiem-messen

Text from the Requiem mass

(1950, rev. 1952)

BVN 414

FOR BLANDET KOR OG ORKESTER

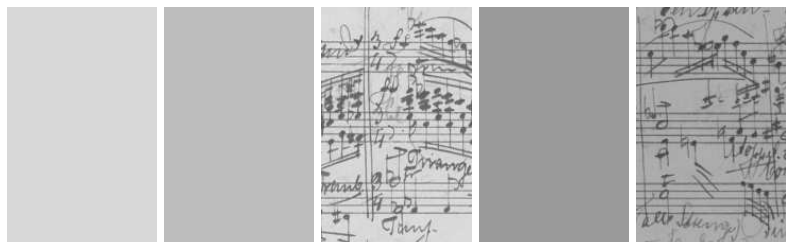
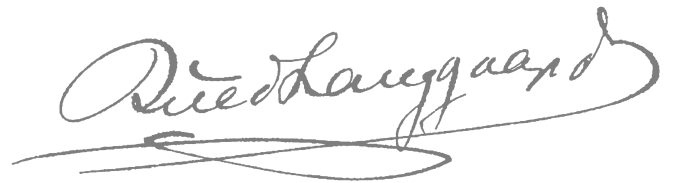
FOR MIXED CHORUS AND ORCHESTRA

Kritisk udgave ved

Critical edition by

Bendt Viinholt Nielsen

PARTITUR / SCORE

Rued Langgaard

FRA DYBET

OUT OF THE DEPTHS

Tekst fra Requiem-messen

Text from the Requiem mass

(1950, rev. 1952)

BVN 414

FOR BLANDET KOR OG ORKESTER

FOR MIXED CHORUS AND ORCHESTRA

Kritisk udgave ved

Critical edition by

Bendt Viinholt Nielsen

PARTITUR / SCORE

RUED LANGGAARD UDGAVERN
THE RUED LANGGAARD EDITION

EDITION WILHELM HANSEN

Rued Langgaard: Fra Dybet (BVN 414)

Kritisk udgave ved Bendt Viinholt Nielsen

© 2020 Rued Langgaard Udgaven og Edition Wilhelm Hansen AS,
Copenhagen

BVN-numre refererer til Bendt Viinholt Nielsen: *Rued Langgaards Kompositioner. Annoteret værkfortegnelse. (Rued Langgaard's Compositions. An Annotated Catalogue of Works: With an English Introduction)*. Odense Universitetsforlag, 1991.

Hovedredaktør for Rued Langgaard Udgaven: Bendt Viinholt Nielsen.
Redaktionsassistent på nærværende udgivelse: Ole Ugilt Jensen.
Engelsk oversættelse: John Irons.
Layout: Hans Mathiasen.

Rued Langgaard Udgaven blev etableret i 2000 med støtte fra Carlsbergfondet.

Den her foreliggende udgivelse er støttet af Augustinus Fonden.

Rued Langgaard Udgaven skylder fonden en varm tak for den velvillige støtte.

Rued Langgaard Udgaven
c/o Edition Wilhelm Hansen AS
Bornholmsgade 1A
1266 København K
Danmark
www.wisemusicclassical.com/publishers/edition-wilhelm-hansen/
www.langgaard.dk

ISBN 978-87-598-3541-8
WH32492

Orkester- og kormateriale til leje

Spilletid: ca. 8 minutter.

Rued Langgaard: Out of the Depths (BVN 414)

Critical edition by Bendt Viinholt Nielsen

© 2020 The Rued Langgaard Edition and Edition Wilhelm Hansen AS,
Copenhagen

BVN numbers refer to Bendt Viinholt Nielsen: *Rued Langgaards Kompositioner. Annoteret værkfortegnelse. (Rued Langgaard's Compositions. An Annotated Catalogue of Works: With an English Introduction)*. Odense Universitetsforlag, 1991.

General editor of The Rued Langgaard Edition: Bendt Viinholt Nielsen.
Editorial assistant for the present publication: Ole Ugilt Jensen.
English translation: John Irons.
Layout: Hans Mathiasen.

The Rued Langgaard Edition was established in 2000 with the support of the Carlsberg Foundation.

The present publication was subsidised by the Augustinus Foundation.

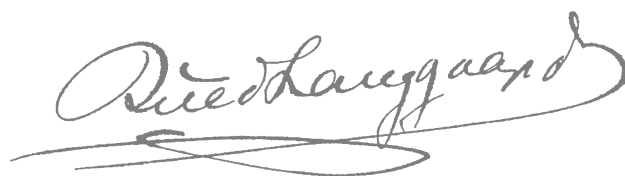
The Rued Langgaard Edition would like to express its great gratitude to the foundation for its willing support.

The Rued Langgaard Edition
c/o Edition Wilhelm Hansen AS
Bornholmsgade 1A
DK-1266 Copenhagen K
Denmark
www.wisemusicclassical.com/publishers/edition-wilhelm-hansen/
www.langgaard.dk

ISBN 978-87-598-3541-8
WH32492

Orchestral and choral material for hire

Duration: c 8 minutes.

INDHOLD

OM UDGAVEN	3
OM <i>FRA DYBET</i>	4
CORO E STRUMENTI DELL' ORCHESTRA	6
NOTE TIL DIRIGENTEN	6
FRA DYBET	7
KILDER OG KRITISK BERETNING	27

CONTENTS

ABOUT THIS EDITION	3
ABOUT <i>OUT OF THE DEPTHS</i>	4
CORO E STRUMENTI DELL' ORCHESTRA	6
NOTE TO THE CONDUCTOR	6
OUT OF THE DEPTHS	7
SOURCES AND CRITICAL COMMENTARY	27

OM UDGAVEN

Denne kritiske førsteudgave af *Fra Dybet* er baseret på komponistens egenhændige partiturrenskrift, som foreligger i Rued Langgaards Samling på Det Kongelige Bibliotek i København (RLS 101,1).

Udgiverens tilføjelser og rettelser er typografisk markeret i partituret ved hjælp af skarpe parenteser og buer med brudt streg. Orienteringsfortegn i runde parenteser skyldes udgiveren. Faste fortegn for klarinetter og engelskhorn er tilføjet af udgiveren.

Der henvises i øvrigt til *Kilder og kritisk beretning* s. 27.

ABOUT THIS EDITION

This critical first edition of *Out of the Depths* is based on the composer's autograph fair copy score preserved in the Royal Danish Library in Copenhagen (Rued Langgaard's Collection, RLS 101,1).

The editor's additions and emendations are indicated typographically in the score by square brackets and broken-line slurs and ties. Guiding accidentals in round brackets are also editorial. Key signatures for clarinets and English horn have been supplied by the editor.

For further information, see *Sources and critical commentary* p. 27.

OM FRA DYBET

Værket blev komponeret i sin oprindelige form mellem den 3. og 10. december 1950. En revision, som kun omfatter værkets slutning, blev afsluttet den 8. april 1952. I skitserne og i partiturets oprindelige slutdatering oplyser komponisten, at den voldsomme musik i værkets første del var noget, han havde drømt om natten den 3. december 1950 og hørt igen "på samme mærkelige drømmemåde" den 5. december kl. 10, og at han nedskrev musikken 3. og 7. december. Herefter fortsatte han med at udarbejde hele partituret, som blev færdigt den 10. december 1950. Værket fik titlen *Hinsides alle Have*, men det oprindelige titelblad bærer desuden en mere kryptisk titel: *En Baldurs Drøm*.¹ På dette stadium var to forskellige mottoer knyttet til kompositionen. Først et citat, der tillægges en vis Chamley Duncan, og som refererer til *Lusitania*, det britiske passagerskib, der blev sænket af tyskerne i 1915:

Det løb mig koldt ned af Ryggen. De var alle gale. I det samme saa jeg Atlanterhavsdamperen "Lusitania". "Nu ved De det!" brølede han. "Vi er alle døde. Vi overlevede ikke den Storm i Nat. Vi er i de ...". Jeg sank, hørte Havets Brag.²

Dette motto blev afløst af en tekst af Langgaard selv. I en fodnote forklarer han, at ordet "Han" i første linje er "en flyvende Hollænder":

Han er ombord! [alternativt: *Han* staar ved Roret!]
staar dér aléne –
i evig Tid –
Maskinerne stamper
Havet bruser,
i Bølgens Sluser
Skovlhjulet duver –
i Skum og Vanvid
Skibet dykker
hinsides Hav
i "dona eis" –
"Requiem".³

Den endelige version (1952) fik først titlen *Requiem fra Havdybet*, som blev ændret til *Fra Dybet*. Det er ikke oplyst, hvorvidt Langgaard med dette titelvalg kan have haft *De Profundis*,

1 På samme blad findes også bibelhenvisningen *Jacobs Brev 1,17*.
2 RLs kilde kendes ikke.
3 Samme tekst findes på en papirlap i Rued Langgaards privatarkiv, Det Kongelige Bibliotek, Håndskriftafdelingen. Tilg. 554,4. Her ledsaget af bemærkningen: *Motto til "Drømmesymfonien" med stort Kor - Fuga "Et lux perpetua" opskrevet efter Drømmehukommelse 3-7 Dec 1950*. Efter dette citat at dømme var også kordelen kommet til Langgaard i en drøm.

ABOUT OUT OF THE DEPTHS

The work was composed in its original form between 3 and 10 December 1950. A revision, which only affects the conclusion of the work, was completed on 8 April 1952. In the sketches and in the original final date of the score, the composer informs us that the violent music of the first section of the work was something he had dreamt on the night of 3 December 1950 and heard once more 'in the same strange dream-like fashion' on 5 December at 10 o'clock (am?), and that he wrote down the music on 3 and 7 December. He subsequently continued to work out the entire score, which was completed on 10 December 1950. The work was given the title *Hinsides alle Have* (Beyond all Oceans), but the original title page also has the cryptic title: *En Baldurs Drøm* (A Balder's Dream).¹ At this stage, two different mottos were linked to the composition. Firstly, a quotation which is accredited to a certain Chamley Duncan, and which refers to the loss of the *Lusitania*, a British ocean liner which was sunk by the Germans in 1915:

It chilled my spine. They were all mad. At that very moment I saw the Atlantic steams 'Lusitania'. 'Now you know it!' he roared. 'We are all dead. We did not survive the storm last night. We are in the...' I sank, heard the crashing of the sea.²

This motto was replaced by a text by Langgaard himself. In a footnote he explains that the word 'He' in the first line is 'a flying Dutchman':

He is on board! [alternatively: *He* is at the helm!]
stands there alone –
for all eternity –
The machines thud
The sea roars,
in the sluices of the waves
the blade-wheel pitches –
in foam and madness
the ship dives
beyond sea
into 'dona eis' –
'Requiem'.³

The final version (1952) was initially given the title *Requiem from the Depths of the Sea*, which was changed to *Out of the Depths*. There is no information as to whether Langgaard, in

1 On the same page there is also the biblical reference *James, 1:17*.
2 RLs source is unknown.
3 The same text is found on a piece of paper in Rued Langgaard's private archive, The Royal Danish Library, The Manuscript Collection, Tilg. 554,4. Here accompanied by the remark: *The Dream Symphony" with large choir - Fugue "Et lux perpetua" noted down after a dream recollection 3-7 Dec. 1950*. Judging from this quote, the choral section had also come to Langgaard in a dream.

salm 129 i Salmernes Bog i den latinske bibeloversættelse, i tankerne. I den danske bibel svarer det til salme 130 med tekstbegyndelsen "Fra dybet råber jeg til dig, Herre". Denne salmetekst benyttes traditionelt ved dødsfald i den katolske kirke, hvilket falder i tråd med værketets sangtekst fra Requiem-messen og den programmatisk idé, Langgaard i sidste ende, gennem et nyt motto, knyttede til værket. Det drejer sig om et uddrag af et bretonsk sagn om en slags Atlantis, genfortalt af Thor Lange:

Nedenfor Brinken vælter Atlanterhavets Brænding. *Fra Dybet* om Fjeldøen St. Hilda i nærheden lyder uafbrudt Klokkeklang; den kommer fra en Stad, som Gud lod synke i Havet. Nu ringe de dernede med Bøn om Forløsning. – Jeg har hørt Klokkeklangen og har set Fiskerne korse sig derved.⁴

Versionen fra 1950 omfattede efter takt 105 en slutning på blot syv takter med et tre gange gentaget "Amen", sunget i fortissimo med orgelledsagelse og til sidst en kort messingblæsefanfare. Den 27. marts 1952 skitserede Langgaard imidlertid en ny slutning med tekst fra *Dies irae*-hymnen: "Tuba, mirum spargens sonum per sepulcra regionum coget omnes ante thronum" ("Basunen skal sende sin forunderlige klang ud over landenes grave og tvinge alle frem for tronen"). Denne tekst blev i skitsen erstattet af et andet citat fra *Dies irae*: "Mihi quoque spem dedisti" – "Også mig har du givet håb". Tekstændringen viser, at Langgaard til sidst har tolket *Fra Dybet* på en yderst personlig måde, som sit eget råb fra dybet, sit eget requiem. Værketets slutdatering, 8. april 1952, er den sidste kompositionsdatering, der kendes fra Rued Langgaards hånd. Han døde den 10. juli 1952.

Kort efter fuldførelsen i 1950 indleverede Langgaard *Hinsides alle Have* til Statsradiofonien som programforslag. Han fik partituret retur i maj 1951, men synes at have indleveret det igen samme år under titlen *Hinsides*. Også denne gang blev det returneret, men det må efter revisionen 1952 være kommet i hænderne på dirigenten Launy Grøndahl. Hans forberedende dirigentnotater i partituret viser, at han efter Langgaards død påtænkte at opføre værket i radioen, og der blev også udskrevet et sæt orkesterstemmer, men en opførelse blev det ikke til. I 1994 blev værket indspillet af Radiokoret og Radiosymfoni-orkestret, dirigeret af Leif Segerstam. En ny indspilning med DR SymfoniOrkestret, DR Vokalensemblet og DR Koncertkoret under Thomas Dausgaard blev udgivet i 2010.⁵ *Fra Dybet* har endnu ikke (2020) været opført ved en offentlig koncert.

Værketets tekst:

Requiem aeternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis. Mihi quoque spem dedisti.

I dansk oversættelse:

Herre, giv dem den evige hvile, og lad det evige lys lyse for dem. Også mig har du givet håb.

Af Requiem-messens introitus samt *Dies irae* 13,3.

Bendt Viinholt Nielsen, april 2020

4 Thor Lange (1851-1915): *I danske Farver*. Odense, 1907, s. 80 (redigeret uddrag af *Julebaaden, Bretonsk Sagn*).

5 Henholdsvis: Chandos CHAN 9249 (1994) og Dacapo 6.220535 (2010).

making this choice of title, may possibly have had *De Profundis*, Psalm 129 in the Vulgate Latin translation, in mind. In the Danish bible, it corresponds to Psalm 130, which begins: "Out of the depths have I cried unto thee, O Lord"). This psalm text is traditionally used in the Catholic Church in the event of a death, which agrees with the song text of the work from the Requiem mass and the programmatic idea which Langgaard finally, via a new motto, linked to the work. It is an extract from a Breton saga about a kind of Atlantis, retold by Thor Lange:

Below the cliff the breaker of the Atlantic Ocean rushes in. *From the deep waters* around the rocky island of St. Hilda nearby one can hear the constant tolling of bells, it comes from a city that God allowed to be submerged in the sea. Now they toll down there with a prayer for redemption. – I have heard the sound of the bells and seen fishermen cross themselves when hearing it.⁴

The version from 1950, after bar 105, had a conclusion of only seven bars, with a thrice-repeated "Amen" sung fortissimo and accompanied by the organ, ending with a short fanfare for brass instruments. On 27 March 1952, however, Langgaard drafted a new conclusion with a text from the *Dies Irae* hymn "Tuba, mirum spargens sonum per sepulcra regionum coget omnes ante thronum" ("The trumpet, casting a wondrous sound in tombs, summons all before the throne."). This text was replaced in the draft by another quotation from *Dies Irae*: "Mihi quoque spem dedisti" – "Also to me thou hast given hope". The change of text indicates that Langgaard at the very end interpreted *Out of the Depths* in a highly personal way, as his own cry from the depths, his own requiem. The final dating of the work, 8 April 1952, is the last compositional dating known from Langgaard's hand. He died on 10 July 1952.

Shortly before its completion in 1950, Langgaard handed in *Beyond all Oceans* to the Danish National Radio as a programme suggestion. He received the score back in May 1951, but seems to have sent it in once more that same year under the title *Beyond*. This time too it was returned, but after the revision of 1952 it must have fallen into the hands of the conductor Launy Grøndahl, who shortly after Langgaard's death intended to perform the work on the radio. His preparatory conductor annotations can be seen in the score, and the orchestral parts were written out, but no performance resulted from this. In 1994, the work was recorded by the Radio Choir and the Radio Symphony Orchestra, conducted by Leif Segerstam. A new recording by the DR Symphony Orchestra, the DR Vocal Ensemble and the DR Concert Choir under Thomas Dausgaard was released in 2010.⁵ *Out of the Depths* has yet (2020) to be performed at a public concert.

The text of the work:

Requiem aeternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis. Mihi quoque spem dedisti.

In English translation:

Grant them eternal rest, O Lord; and let perpetual light shine on them. Also to me thou hast given hope.

From the introitus of the Requiem mass and the *Dies irae* 13,3.

Bendt Viinholt Nielsen, April 2020

4 Thor Lange (1851-1915): *In Danish Colours*. Odense, 1907, s. 80 (edited excerpt of *The Christmas Boat, A Breton Saga*).

5 Chandos CHAN 9249 (1994) and Dacapo 6.220535 (2010), respectively.

CORO E STRUMENTI DELL'ORCHESTRA

CORO GRANDE (SSAATTBB)

SOLISTI DEL CORO: S1, S2, A1, A2, T1, T2, B1, B2

ORCHESTRA

Flauti piccoli 1-2 (unisono)

Flauti 1-2

Oboi 1-2

Corno inglese

Clarinetti in Si_♭ 1-2

Clarinetto basso in Si_♭

Fagotti 1-2

Contrafagotto

Corni in Fa 1-4

Trombe in Fa 1-3

Tromboni 1-3

Tuba

Timpani

Xilofono

Tamburo

Piatti

Gran cassa

Tam-tam

Organo (o harmonium, o piano)

Archi

NOTE TIL DIRIGENTEN

Rued Langgaard foreskriver to piccolofløjter, idet han ved partitrets start angiver "a 2". De to fløjter spiller unison.

Xylofonen, som kun spiller i takt 1, er noteret på et et-linje-system uden angivelse af nogen specifik tonehøjde. Udgaven har bibeholdt denne notationsmåde, idet det ikke kan udelukkes, at Langgaard reelt har haft en trælyd uden tonehøjde i tankerne (fx wood-block); såfremt stemmen spilles på xylofon, vil man naturligt vælge tonen cis.

Komponisten foreskriver orgel og bemærker, at stemmen alternativt kan spilles på harmonium eller klaver. Da der er tale om et "orgel fra dybet" giver det dog næppe nogen mening af udføre stemmen på klaver.

Takterne 40-43, der udgør en side i Langgaards manuskript, er uden accenter og dynamiske angivelser, og øjensynlig har komponisten blot glemt at skrive disse ting ind eller forudsætter, at passagen skal spilles som 'første gang' = takterne 20-23. Imidlertid angiver han, som det eneste, *ff* i t. 40 i hornstemmerne i modsætning til *fff* i t. 20, hvilket muligvis skyldes en tilfældighed, men kan tolkes som en intention om, at orkestret i t. 40-43 skal spille videre i *ff* og således ikke stige til *fff* som i t. 20-23. Udgiveren har derfor undladt redaktionel komplettering i t. 40-43 og overlader til den musikalske fortolkning, hvorledes disse takter skal udføres.

NOTE TO THE CONDUCTOR

Rued Langgaard indicates two piccolo flutes, since at the beginning of the score he writes "a 2". The two flutes are to play in unison.

The xylophone, which only plays in bar 1, is written on a one-line staff without any indication of a specific pitch. The edition has retained this method of notation, since it cannot be excluded that Langgaard was actually thinking of a wooden sound without any specific pitch (e.g. a block of wood). If the part is played on a xylophone, one would of course choose C sharp.

The composer prescribes organ, remarking that the part can alternatively be played on a harmonium or piano. Since "an organ from the deep" is involved, it hardly makes sense, however, to play the part on a piano.

Bars 40-43, which make up one page in Langgaard's manuscript, are without accents and dynamic indications, and apparently the composer has simply forgotten to write them in, or he assumes that the passage is to be played as the first time = bars 20-23. He does, however, as the only indication, write *ff* in bar 40 in the horn parts, as opposed to *fff* in bar 20, which is perhaps just a coincidence, but can be interpreted as an intention for the orchestra to continue playing *ff* in bars 40-43, and not to increase to *fff* as in bars 20-23. The editor has therefore omitted editorial completion in bars 40-43 and leaves it to the musical interpretation as to how these bars are to be played.

KILDER OG KRITISK BERETNING

KILDER

- A. Partitur. Autograf
- B. Partiturfragment (1950)
- C. Skitser 1950
- D. Skitse 1952

A. Partitur. Autograf

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 101,1 (mu 7902.1765). Proveniens: Danmarks Radios Nodebibliotek, nr. 4860; Det Kongelige Bibliotek 1979. Autograf. Renskrift med blæk; rettelser og tilføjelser med blæk, blyant og kuglepen. Titel: "*Fra Dybet*" [tidligere, udraderet titel: *Requiem fra Havdybet*] / af / Rued Langgaard / Komponeret 1950-1952
Overskrift (s. 1): "*Fra Dybet*" [skrevet oven i flere tidligere, udraderede og ulæselige titler]
Dateret ved begyndelsen (s. 1): *d. 3-12-50* – dateret til slut: *8 April 1952*
18 blade, 34 × 27 cm; 30 beskrevne sider, pagineret: (titel), (side med motto), 1-27, [28], (6 blanke sider).
Papirtype: blad 1, 14-18: *WH Nr. 9 F. 24* (24 systemer), blad 2-13: *W. H. Partitурpapier* (27 systemer med fortrykte instrumentangivelser).

Kommentar.

I partituret findes dirigentanmærkninger med farvestift og kuglepen og med en håndskrift, der kan identificeres som tilhørende Launy Grøndahl. Desuden en enkelt tilføjelse som skyldes en nodeskriver (i begyndelsen af 1950erne producerede Danmarks Radio et sæt orkesterstemmer, DR 4860).

B. Partiturfragment (1950)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 101,2. Autograf. Renskrift med blæk; rettelser og tilføjelser med blæk, blyant og kuglepen.
Titel: [overstreget: "*En Baldurs Drøm.*"] / "*Hinsides alle Have*" / for / 8 Solostemmer, bl. Kor, Orkester og Orgel / af / Rued Langgaard / [overstreget: *Begyndt*] *December 1950.* / [tilføjet med kuglepen:] *Jacobs Brev 1,17*
Dateret og signeret til slut: [udraderet: *Første Afsnit drømt i nattesøvnen*] *3/12, 1950* / opskrevet [opr. *Komp.*] *3 og 7 Dec 50* / *Instr. / 7-10 Dec 1950. Ribe.* [overstreget: *Derefter meget træt. / Slagtilfælde / 28 Jan. 1951.*] / Rued Langgaard
4 blade, 34 × 27 cm; 5 beskrevne sider, pagineret: (titel), (side med mottoer), 25-27, (3 blanke sider).
Papirtype: *W. H. Partitурpapier* (27 systemer med fortrykte instrumentangivelser).

SOURCES AND CRITICAL COMMENTARY

SOURCES

- A. Score. Autograph
- B. Score fragment (1950)
- C. Sketches 1950
- D. Sketch 1952

A. Score. Autograph

The Royal Danish Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 101,1 (mu 7902.1765). Provenance: The music library of Danmarks Radio, no. 4860; The Royal Danish Library 1979. Autograph. Fair copy in ink; corrections and additions in ink, pencil and ball-point pen.
Title: "*Out of the Depths*" [previous title, erased: *Requiem from the Depths of the Sea*] / by / Rued Langgaard / *Composed 1950-1952*
Heading (p. 1): "*Out of the Depths*" [written on top of several earlier, erased and illegible titles]
Dated at the beginning (p. 1): *the 3-12-50* – dated at the end: *8 April 1952*
18 leaves, 34 × 27 cm; 30 pages of writing, paginated: (title), (page with motto), 1-27, [28], (6 blank pages).
Paper type: fols. 1, 14-18: *WH Nr. 9 F. 24* (24 staves), fols. 2-13: *W. H. Partitурpapier* (27 staves with printed instrument names).

Commentary.

In the score, there are conductor's annotations in crayon and ball-point pen with a handwriting that can be identified as belonging to Launy Grøndahl. In addition, there is a single remark made by a music copyist (in the early 1950s. (Danmarks Radio produced a set of orchestral parts, DR 4860).

B. Score fragment (1950)

The Royal Danish Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 101,2. Autograph. Fair copy in ink; corrections and additions in ink, pencil and ball-point pen.
Title: [crossed over: "*A Balder's Dream.*"] / "*Beyond All Oceans*" / for / 8 solo voices, mix. chorus, orchestra and organ / by / Rued Langgaard / [crossed over: *Begun*] *December 1950.* / [added in ball-point pen:] *James 1:17*
Dated and signed at the end: [erased: *First part dreamt in the night's sleep*] *3/12, 1950* / written down [originally: *Comp.*] *3 and 7 Dec 50* / *Orch. / 7-10 Dec 1950. Ribe.* [crossed over: *Then very tired. / Stroke / 28 Jan. 1951.*] / Rued Langgaard
4 leaves, 34 × 27 cm; 5 pages of writing, paginated: (title), (page with mottoes), 25-27, (3 blank pages).
Paper type: *W. H. Partitурpapier* (27 staves with printed instrument names).

Kommentar.

Fragmentet omfatter et tidligere omslag til værket med titel, to mottoforslag på titelbladets bagside samt værkets slutning, s. 25-27. Slutningen omfatter t. 102-105 + 7 afsluttende takter med tekst "Amen". Mottoforslagene er dels af "Chamley Duncan", dels RL selv.

C. Skitser 1950

Det Kongelige Bibliotek.

1. Rued Langgaards Samling, RLS 91,56a (mu8912.0561). Autograf. Skitse med blæk og kuglepen.

Betegnet: *Fra / Lensborggatan / Hälsingborg*

Dateret: *3 Dec. Nat 50 / i sælsom Drøm – og: igen paa / Samme mærkelige / Drømmemaade / 5/12, Kl 10*

1 blad, 19 × 33,5 cm (nederste del af bladet afrevet);

2 beskrevne, upaginerede sider. Skitsen findes verso (recto rummer udateret, tidlig version af orgelpræludiet *Jeg venter dig, Herre Jesus, til Dom* BVN 413).

Papirtype: 8 systemer (reduceret pga. beskæring).

Indeholder t. 5-8 + t. 20-24.

2. Rued Langgaards Samling, RLS 81,2 [blad 7]. Autograf. Skitse med blæk.

Overskrift: *Requiem med Strygere*

Dateret ved begyndelsen: *7/12, 50 Ribe* – midt i skitsen: *3/12 50*

1 blad, 26 × 34,5 cm; 2 beskrevne sider. Skitsen findes på den upaginerede bagside af et rettelsesblad til *I det blafrende Efteraarslygteskær* (BVN 206), pagineret 9.

Papirtype: 14 systemer uden angivelse af fabrikat.

Indeholder t. 1-7 + t. 46-53 + t. 71-105.

3. Rued Langgaards Samling, RLS 90,45 [blad 2]. Autograf. Skitse med blæk.

Overskrift: *"Hinsides alle Have" / [overstreget: Requiem]*

Dateret til slut: *December 1950*

1 blad, 24,5 × 25,5 cm (beskåret); 2 beskrevne sider. Skitsen findes verso; recto rummer slutningen af præludiet *Kristi Himmelfartsdag* = Præludium Es-dur [III] (BVN 317) i en tidlig renskrift med dateringen 9.4.1946.

Papirtype: 13 systemer (reduceret pga. beskæring); ingen angivelse af fabrikat.

Indeholder t. 54-70.

D. Skitse 1952

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 101,3.

Autograf. Skitse med blæk (delvis blyant og rød farvestift).

Ubetegnet.

Dateret og signeret til slut: *27/3 52 / Rued Langgaard*

1 blad, 27 × 34 cm; 1 beskrevet, upagineret side.

Papirtype: 12 systemer uden angivelse af fabrikat.

Kommentar.

Omfatter t. 106-125. Oprindeligt komponeret til teksten "Tuba, mirum spargens sonum per sepulcra regionum coget omnes ante thronum" – ny tekst tilføjet med blyant: "Mihi quoque spem dedisti".

Commentary.

The fragment includes a previous cover of the work with title inscription, two motto suggestions on the back of the title page and at the end of the work, pp. 25-27. The ending comprises bb. 102-105 + 7 closing bars with the text "Amen". The motto suggestions are partly by "Chamley Duncan" and partly by RL himself.

C. Sketches 1950

The Royal Danish Library.

1. Rued Langgaard's Collection, RLS 91,56a (mu8912.0561).

Autograph. Sketch in ink and ball-point pen.

Designated: *From / Lensborggatan / Hälsingborg*

Dated: *3 Dec. Night 50 / in a strange dream – and: again on / the same strange deamlake / fashion / 5/12, 10 o'clock*

1 leaf, 19 × 33.5 cm (the bottom part of the leaf torn off); 2 unnumbered pages of writing. The sketch is on the verso (recto comprises an undated, early version of the organ prelude *I Wait for Thy Judgement, Lord Jesus* BVN 413).

Paper type: 8 staves (reduced due to cropping).

Comprises bb. 5-8 + bb. 20-24.

2. Rued Langgaard's Collection, RLS 81,2 [fol. 7]. Autograph. Sketch in ink.

Heading: *Requiem with strings*

Dated at the beginning: *7/12, 50 Ribe* – in the middle of the sketch: *3/12 50*

1 leaf, 26 × 34.5 cm; 2 pages of writing. The sketch is on the unnumbered back page of a correction leaf for *In the Flickering Autumn Lamplight* (BVN 206), paginated 9.

Paper type: 14 staves without manufacturer's name.

Comprises bb. 1-7 + bb. 46-53 + bb. 71-105.

3. Rued Langgaard's Collection, RLS 90,45 [fol. 2]. Autograph. Sketch in ink.

Heading: *"Beyond all Oceans" / [crossed over: Requiem]*

Dated at the end: *December 1950*

1 leaf, 24.5 × 25.5 cm (cropped); 2 pages of writing. The sketch is on the verso; recto includes the ending of the prelude *Ascension Day* = Prelude E flat major [III] (BVN 317) in an early fair copy dated 9 Apr. 1946.

Paper type: 13 staves (reduced due to cropping); no indication of manufacturer.

Comprises bb. 54-70.

D. Sketch 1952

The Royal Danish Library. Rued Langgaard's Collection, RLS

101,3. Autograph. Sketch in ink (partly in pencil and red crayon). Undesignated.

Dated and signed at the end: *27/3 52 / Rued Langgaard*

1 leaf, 27 × 34 cm; 1 unnumbered page of writing.

Paper type: 12 staves without manufacturer's name.

Commentary.

Comprises bb. 106-125. Originally composed to the text "Tuba, mirum spargens sonum per sepulcra regionum coget omnes ante thronum" – new text added in pencil: "Mihi quoque spem dedisti".

REDAKTIONSGRUNDLAG

Udgaven er baseret på kilde A. Komponistens rettelser og tilføjelser er respekteret i udgaven.

RETNINGSLINJER FOR UDGAVEN

Udgi-verens tilføjelser og rettelser er typografisk markeret i partituret ved hjælp af skarpe parenteser; tilføjede buer er angivet med brudt streg og bueændringer som en kombination af hel og brudt streg. Orienteringsfortegn i runde parenteser skyldes udgi-veren. Faste fortegn for engelskhorn og klarinetter er tilføjet af udgi-veren. Redaktionelle kommentarer samt oplysninger om forhold, der ikke er typografisk markeret i udgaven, findes i noteapparatet.

Der er foretaget stiltiende komplettering for så vidt angår manglende triolangelser samt manglende nodepunkteringer. Små justeringer af uegalt anbragte foredragsbetegnelser og dynamiske angivelser er foretaget uden videre.

NOTER

Vedrørende teksten

Udgi-veren har uden nærmere dokumentation indsat kommaer i forbindelse med gentagelser af ord eller tekstdele, hvor disse mangler, og har desuden foretaget følgende justeringer, som ikke er markeret typografisk i partituret.

<i>takt</i>	<i>stemme</i>	<i>kommentar</i>
66	T1	RL skriver i t. 65-67 teksten <i>e-is-is</i> ; det midterste <i>is</i> er udeladt
91-92	S	RL har <i>lu-ce-at</i> i t. 92-93, men ingen tekst på noden i t. 91; udgi-veren foreslår tekstændring til <i>per-pe-tu-a</i> i analogi med A
99-105	SA	RL har ombyttet S- og A-stemmerne i t. 99-101, de sidste 3 takter på s. 24 i kilde A, men ikke koordineret tekstlægningen med teksten i t. 102-103 på manuskriptets følgende side (s. 25); teksten er justeret i S i t. 102-103
104-105	S1	RL har teksten <i>do-na</i> samtidig med at resten af koret synger <i>e-is</i> ; udgi-veren har rettet S1 i analogi med det øvrige kor
115-116	B2	tekst i B2 mangler; udgi-veren har tilføjet tekst i analogi med SAT
117-118	B	RL har teksten <i>spem</i> ; udgi-veren foreslår <i>de</i> i analogi med det øvrige kor, hvilket også giver sproglig sammenhæng med t. 119

Vedrørende musikken

Tonehøjden angives på konventionel vis ud fra 'nøglehuls-c'et' = c¹.

<i>takt</i>	<i>stemme</i>	<i>kommentar</i>
5	vl I, II, vla	node 1-2: <i>ffz</i> og <i>ff</i> er noteret oven over vl I-stemmen i A, men gælder tydeligvis også for vl II og vla
5-6	timp, vlc, cb	fjerdedelsnoder med stacc. ændret til ottendedele i analogi med t. 7 ff. og t. 25-26
8-11	tr	det er uklart, hvilken af trompeterne der skal spille den rytmiske figur; udgi-veren har lagt den i tr 3 i analogi med t. 28 ff.
9-39	timp	# for c tilføjet redaktionelt i 14 af takterne (pauken er stemt i cis, men RL har glemt at skrive en del af fortegnene)

TEXTUAL BASIS OF THE EDITION

The edition is based on source A. The composer's corrections and additions in the source are respected in the edition.

EDITORIAL GUIDELINES

The editor's additions and emendations are indicated typographically in the score by square brackets; added slurs and ties are indicated by broken lines, and emendations of slurs and ties by a combined unbroken and broken line. Cautionary accidentals in round brackets are editorial. Key signatures for English horn and clarinets have been supplied by the editor. Editorial comments and information about matters which are not indicated typographically in the edition, can be found in the notes below.

Missing triplet markings and missing dots have been tacitly supplied. Minor adjustments of irregularly located marks of expression and dynamics are done without comment.

NOTES

Regarding the text

The editor, without further documentation, has inserted commas in connection with repetitions of words or sections of text where these are missing, and has also carried out the following adjustments that are not typographically marked in the score:

<i>bar</i>	<i>part</i>	<i>comment</i>
66	T1	RL writes in bars 65-67 the text <i>e-is-is</i> ; the middle <i>is</i> has been omitted
91-92	S	RL has <i>lu-ce-at</i> in bars 92-93, but no text on the note in bar 91; the editor proposes a text alteration to <i>per-pe-tu-a</i> in analogy with A
99-105	SA	RL exchanged the S and A parts in bb. 99-101, the last three bars on page 24 in source A, but did not coordinate the texting with the text in bb. 102-103 on the following page of the manuscript (p. 25); the text has been adjusted in S in bb. 102-103
104-105	S1	RL has the text <i>do-na</i> while the rest of the choir is singing <i>e-is</i> ; the editor has emended S1 to coincide with the rest of the choir
115-116	B2	text for B2 lacking; the editor added the text to coincide with SAT
117-118	B	RL has the text <i>spem</i> ; the editor suggests <i>de</i> which is sung by the rest of the choir and also fits the language content of b. 119

Regarding the music

The pitch is indicated conventionally with 'the keyhole c' = c¹.

<i>bar</i>	<i>part</i>	<i>comment</i>
5	vl I, II, vla	notes 1-2: <i>ffz</i> and <i>ff</i> are written above the vl I part in A and obviously also apply to vl II and vla
5-6	timp, vlc, cb	crotchets with stacc. emended to quavers by analogy with bb. 7 ff. and bb. 25-26
8-11	tr	it is unclear which of the trumpets are intended to play the rhythmic figure; the editor has placed it in tr 3 by analogy with bb. 28 ff.
9-39	timp	# before c supplied editorially in 14 of the bars (the instrument is tuned in c# but RL forgot to write several of the accidentals)

12	vl I, II, vla	pause 3: rettet fra punkteret ♯ til ♯ (fejlnotation i A)	12	vl I, II, vla	rest 3: emended from dotted ♯ to ♯ (notational error in A)
13	tr 1	RL noterer stemmen i tr 2 eller 3, men i tr 1 i den følgende takt (t. 14 efter sideskift i A); udgiveren har valgt at lægge hele passagen i tr 1	13	tr 1	RL writes the music in tr 2 or 3, but in tr 1 in the following bar (b. 14 after a page break in A); the editor has chosen to place the complete passage in tr 1
15-16	fl 2	g ³ her i modsætning til e ³ i t. 35-36	15-16	fl 2	g ³ here opposed to e ³ in bb. 35-36
17	cor 1-2	et <i>ff</i> i A ved taktens begyndelse refererer muligvis til c _f g i systemet ovenover; udeladt	17	cor 1-2	a <i>ff</i> in A at the beginning of the bar possibly refers to c _f g in the stave above; suppressed
20-24	trb, tuba	node 1: marc. er uregelmæssigt angivet i A: i t. 20 og 24 intet marc., i t. 21 marc. i alle 4 stemmer, i t. 22 marc. over trb 1, i t. 23 marc. over trb 3; udgiveren har tilføjet accenter i t. 22-23	20-24	trb, tuba	note 1: marc. is irregularly placed in A: in bb. 20 and 24 there are no marc. in b. 21 there is marc. in all 4 parts, b. 22 has marc. above trb 1, b. 23 has marc. above trb 3; the editor has supplied accents in bb. 22-23
24	cfg, cb	sidste node rettet fra gis til a i analogi med t. 23	24	cfg, cb	last note emended from g [#] to a by analogy with b. 23
37-39	vlc	node 1: RL skriver gentagelsestegn i t. 37-39, men har glemt, at t. 36, der skal gentages, ikke har nogen node på første slag pga. bevægelsen i t. 35	37-39	vlc	note 1: RL wrote repetition marks in bb. 37-39, but forgot that b. 36, which is the bar to be repeated, has no note on the first beat due to the movement in b. 35
40-43	tutti	RL har øjensynlig glemt at skrive dynamik og accenter i disse takter, der udgør manuskriptets s. 12, undtagen i cor, som har <i>ff</i> i modsætning til paralleltakten t. 20, der har <i>fff</i> ; RLs intention er derfor uklar, og udgiveren har valgt at undlade at komplettere passagen i analogi med t. 20-23	40-43	tutti	RL apparently forgot to write dynamics and accents in these bars, which comprise p. 12 of the manuscript, except in cor which has <i>ff</i> opposed to <i>fff</i> in the parallel bar b. 20; RL's intention is thus unclear and the editor has chosen not to complete the passage by analogy with bb. 20-23
45	fl str	node 3-7: marc. findes i A kun i fl 1 (fl 1-2 er i udgaven skrevet på samme system) <i>Tutta la forza</i> er anført over vl I i A, men antages at gælde hele strygerkorpset	45	fl str	notes 3-7: marc. is only in fl 1 in A (flutes 1-2 are written on one stave in the edition) <i>Tutta la forza</i> is placed above vl I in A, but is assumed to apply to the whole string section
67	T2	vejtrækningpause tilføjet (findes i A kun i T1)	67	T2	breathing pause added (in A only found in T1)
82-89 99-100	trb 1 cl	RL foreskriver trb 3; ændret til trb 1 det er uklart, om kun cl 1 spiller, der er hverken noder eller pauser for cl 2; udgiveren har anset det for sandsynligt, at cl 1-2 skal spille unison	82-89 99-100	trb 1 cl	RL prescribes trb 3; emended to trb 1 it is unclear, whether only cl 1 plays as there are neither notes nor rests in cl 2; the editor considered it likely that cl 1-2 play in unison
102-104 103-104	cor 1 cl 1-2	buer findes i B sidste fjerdedel: bue til følgende takt findes i B	102-104 103-104	cor 1 cl 1-2	slurs are found in B last crotchet: slur to the following bar is found in B
109-111	SATB	de dynamiske angivelser i koret er mangelfulde i t. 109-111(112), men gengivet i udgaven, som de står i A (skitsen D rummer ingen supplerende oplysninger; cresc. i t. 111 er i D angivet som en kile over S1 i hele taktens længde)	109-111	SATB	the dynamics in the chorus are inadequate in bb. 109-111(112), but reproduced in the edition as they are in A (the sketch D has no additional information; cresc. in b. 111 is in D shown above S1 as a hairpin covering the whole bar)
114	A	vejtrækningsangivelsen findes i kilde D	114	A	breathing pause is found in D

Bendt Viinholt Nielsen, april 2020

Bendt Viinholt Nielsen, April 2020